

Plavo-zeleni otoci Lošinj i Cres

PRIPREMILA MAJA STOKANOVIĆ

Lošinj nazivaju otokom vitalnosti koji liječi dušu i tijelo. Miris borova i tirkizno more čine svoje, a priroda na ovom jadranskom otoku zaista je predivna i vrlo osobita. Prepoznato je to još i u 19. stoljeću u vrijeme Habsburške Monarhije kada se na Lošinj počinju graditi lječilišta, sanatoriji i vile za odmor. Od svih otoka na sjevernom Jadranu Lošinj je najviše mediteranski. Mikroklima i tople morske struje omogućavaju mu suptropsku vegetaciju, a prirodni morski aerosol u kombinaciji s aromatičnim biljem izrazito povoljno utječe na dišni sustav te organizam općenito. Uz velik broj ljekovitog bilja, na Lošinj se mogu naći čak i datulje, banane, eukaliptus ili pak cedar i sekvoja. Savršeno čisto i bistro more oko Lošinja dom je predivnim zaigranim dupinama koje možete ugledati s plaže, ali i ako se odlučite na vožnju brodićem s nekim od lokalnih ribara ili u jednoj od mnogobrojnih tura koje su dio stalne turističke ponude. Doživljaj je to koji se ne zaboravlja! Iako mu ime govori suprotno Mali Lošinj najveće je mjesto, te administrativno središte otoka. S više od 8000 stanovnika najveće je otočko naselje na Jadranu. Godinama je jedan od šampiona jadranskog turizma, a ako ga posjetite, čak i izvan turističke sezone, vidjet ćete zašto.

Čudo na dnu mora

Jedan od najatraktivnijih i najzanimljivijih muzeja na Jadranu nalazi se upravo u Malom Lošinj. Riječ je o Muzeju Apoksiomena, koji je pod sloganom "Antička legenda, moderna priča" svečano otvoren u travnju 2016. godine u Palači Kvarner. Posvećen je antičkom brončanom kipu koji je 1996. godine belgijski turist pronašao roneći u moru pokraj Lošinja. Kip neprocjenjive vrijednosti iz 1. ili 2. stoljeća prije Krista najvjerojatnije je potonuo zajedno s antičkim brodom koji ga je prevezio. Nepoznati je autor u bronci ovjekovječio mladog atletičara nakon vježbanja kako odstranjuje ulje, znoj i prašinu s tijela, a taj se proces čišćenja na grčkom zove apoxyesis, po čemu je kip i dobio ime.

PREKRASNI ČIKAT NA MALOM LOŠINJU

Kip je nakon pronalaska bio pokriven algama i drugim morskim organizmima, a u njegovoj su unutrašnjosti pronađeni komadići drva, grančice, sjemenke, koštice maslina te čak i gnijezdo malog glodavca. Nakon šest godina opsežnih konzervatorskih i restauratorskih radova Apoksiomen je sada dostupan svima.

Otočna aromaterapija

Lošinj ima bezbroj šetnica, a nigdje na Jadranu ne miriše kao u park-šumi Čikat. Šetnja Čikatom zaustavlja dah, a borova šuma pratit će vas od središta Malog Lošinja do uvale Čikat, gdje se nalaze najbolji lošinski hoteli, vile i kampovi. Tri su manje uvale, a srednja je osobito dojmiva zbog nestvamo plave boje mora i pješčanog dna. Vrlo zanimljivo i pitoreskno mjesto svakako je i Veli Lošinj, koji je nekada zaista i bio najveće mjesto na otoku. Malom lučicom dominira crkva Svetog Antuna Opata iz 18. stoljeća te predivan park s vidikovcem iznad nje. Šetajući Velim Lošinjem također imate priliku vidjeti mnoge biljne vrste koje su lošinski kapetani i pomorci donijeli sa svojih dalekih putovanja. Nevjerojatno, ali na otoku je zabilježeno više od 1000 biljnih vrsta, od čega je velik broj ljekovitog bilja. Aromaterapiju možete iskusiti i u jedinstvenom lošinjskom miomirisnom vrtu, na putu iz Malog u Veli Lošinj, gdje se na jednom mjestu nalaze gotovo sve biljke koje rastu na otoku. Čarobno je to mjesto za sva čula, a vrt je naročito bujan u lipnju kada je većina biljaka u punom cvatu i mirisi su najintenzivniji.

Creski biseri

Kako biste došli na Lošinj, morate prijeći još jedan divan hrvatski otok, Cres, a svjetski poznata plaža Lubenice i creska janjetina od koje rastu zazubice dovoljan su mamac. Kada već dodete na Cres posjetite i preslatko mjesto Beli na sjevernoj strani otoka, smješteno na vrhu brda s kojeg se pruža

KIP APOKSIOMENA - ČUDO NA DNU MORA

BELI SE NALAZI NA SJEVERNOJ STRANI OTOKA CRESA, A POZNAT JE I PO EKOCENTRU KOJI SE BAVI ZAŠTITOM BJEOGLAVIH SUPOVA

fantastičan pogled. Beli je poznat i po ekocentru koji se bavi zaštitom bjeloglavih supova, ptica impresivnog kljuna i raspona krila. Vozeći se prema Belom sigurno ćete naići i na pokoju ovcu kako mirno pase brojne fine aromatične trave na otočkim pašnjacima. Creska ovca izvorna je hrvatska pasmina, uzgaja se na području Cresa i Lošinja i predstavlja važnu gospodarsku djelatnost za lokalno stanovništvo. Zbog svoga specifičnoga aromatičnog okusa, creska janjetina vrlo je ukusna i cijenjena. Nasred Cresa nalazi se slatkovodno Vransko jezero, koje pitkom vodom opskrbljuje oba otoka i hidrološki je fenomen s obzirom na to da se njegovo dno nalazi 60 metara ispod

površine mora. O tom nevjerojatno bistrom i čistom jezeru kruže razne priče i anegdote o njegovu nastanku i neobičnim bićima koja obitavaju u obližnjim špiljama, ali je jezero zaštićeno te ga nije moguće obići u vlastitu aranžmanu. Ipak, s mnogih mjesta na otoku moguće ga je vidjeti i na taj način uživati u njemu. Cres i Lošinj nekada su bili jedan otok, ali je još u rimsko doba između njih prokopan kanal u mjestu Osoru. Otoci su sada povezani pokretnim mostom koji je atrakcija sam po sebi, pogotovo kada se podigne kako bi manja plovila mogla proći i na taj način skratiti svoj put.

Kada i kako ih posjetiti...

Na Cres, a zatim i na Lošinj možete doći dvjema trajektnim linijama. Jedna vozi s istarske strane iz mjesta Porožine za cresku Brestovu, a druga linija polazi iz Valbiske na otoku Krku i vozi do mjesta Meraga na Cresu. Vožnja je kratka i udobna, a za lijepog vremena smirujuće je sjediti na palubi i uživati u pogledu na čudesni Kvarner. Lošinj i Cres idealno je posjetiti u svibnju i rujnu, ali ako ste ipak ljubitelji kupanja i sunčanja pronađite svoje mjesto na ovim otocima tijekom ljetnih mjeseci. A ako vas sreća posluži, možda susretnete i malenoga simpatičnoga gušterčića macaklina, koji je simbol Lošinja, ali i ugrožena i zaštićena životinjska vrsta.